

Føroya
SOSIAL-DEMOKRATUR

Bladstjóri
P. KARBECK MOURIT SEN

Prent:
A. ØSTER

EPLAHANDILIN

Ta tykist at vera stór mis-
skiljinguttan um kunngerðina
frá valutastöðini um eplahand-
ilin. Í greinini »Kartoffelpolitik«
í Dimmalætting nr. 56 stendur
t. d.: »...fra den og den dato i
denne sommer er det forbudt at
indføre kartofler ude fra Basta«.
Hetta er missfatað, einki forboð
er, tað er bert tað hent, at í
mánaðunum august, september,
oktober skal eplainnflytari heima-
tað loyvi til innflytingina frá
valutamiðstöðini. Og loyvi verður
sjálfandi givið, um føroysk
eplir, sum kannska slóast um
oyggjarnar við nøkrum posum
á hvørjum staðnum, men eplir,
sum eru tilmeldaði til sölu, til
valutamiðstöðina, t. d. yvir Fø-
roya Búnaðarfelag — ella á ann-
an hátt. Eru eingi eplir tilmeld-
aði, ja so er ivaleyst loyvi at
flyta inn. Viðari sigur oman
nevnda grein: »Et færøsk im-
portforbud kan meget let føre
til, at de sædvanlige kvanta,
kartofler, som er beregnet på
udførsel til Færoerne frigives til
andre behov«. Hetta er eisini
missfatað, tað er eingin ávis
eplamongd ætlað til Føroyar,
útlutningsforboðið fyri eplir úr
Danmörk, ið varð sett í gylði,
12/12-49 galt ikki Føroyar.

Í Føroya Social-Demokrati
skrivar J. H. Danbjørg grein:
»Hvadáni fáa vit eplir?« Aftur
henda sama misfatanin, at folk
er tvingað til at liva av føroyskum
eplum, sum ikki eru til.
Tað skínir eisini íggjgnum um
dýr føroysk eplir, ring føroysk
eplir. Aftur kemur grein í
Dimmalætting nr. 65: »Kartof-
felforbudet« har sama misfatan
tykist valda og greinin endar
átalu sína: »...man må håbe,
at forbudet bliver ophævet, in-
den det træder i kraft... Man
klør bare løs efter en henvæn-
delse fra Landboforeningen eller
landbrugskonsulenten. Ske så
hvad der vil«. Hetta er ikki so,
at búnaðarfelag ella búnaðar-
ráðgevari alt í einum finna uppá
at gera eina áheitan til valuta-
miðstöðina, nei tað, ið her
hendir er eitt lið í einum máli,
sum í hvussu er røkkur aftur
til 1932, tá ið búnaðarfelagið
legði uppskot inn á ting um at
fáa lógfest at øll eplir, ið verða
útboðin til sölu, skulu undir
eftirlit. Síðani tá hevur henda
sak liðandi arbeið seg fram —

ikki uttan meiningsmun á tingi,
men altíð við vælvild frá øllum
flokkum, inntil hon nú fær tann
bráfangis útgang, sum valuta-
miðstöðin hevur lýst.

Henda grein miðar ímóti, at
gera Dimm. og Danbjørg vart við,
at tey misfata málið. Kann ið t. d.
skipanina fyri eplahandli, sum
Føroya Búnaðarfelag hevur gjørt
og samtykt — og sum keyp-
mannafelagið eisini hevur sam-
tykt — so kann siggjast at her
hvørki er talan um at selja ring
eplir ella so. Hesar handils-
skipanir hava verið prentaðar
tvær ferðir, seinru ferð í Búnað-
artíðinni nú fyrri stuttum. Har-
til er hópur av serprentum
breitt út um Føroyar. Nú skulu
vit eisini senda eitt eintak til
Dimmalætting og eitt til Dan-
bjørg saman við øðrum neyð-
ugum frágreiðingum um málið.
Og lat okkum so siggja hvat tit
halda.

Hetta sum her er hent er ein
spakfór roynd til at skapa epla-
handilsmáli so tað kann tæna
okkara samfelag sum best og
tað eigur ikki at elva ósemju
her heima. Allar minst tolar tað
at vera rópt upp sum eitt polit-
iskt útspæl móti nøkrum.

H. J. Jacobsen.

Føroysk mállæra á týskum

Mentunargrunnurin hevur veitt
Ernst Krenn dr. í Allentsteig í
Eysturriki 2000 kr. sum heið-
urslön fyri hansara stóra og
nærlagda starv at breiða út
kunnleika til føroyskt mál og
føroyska mentan í úrheimunum.
Ernst Krenn dr. hevur givið út
føroyska mállæru á týskum,
Føroyische Sprachlehre, 1940,
140 bls., føroyska bókmentasögu,
*Die Entwicklung der feroischen
Literatur*, givin út í Amerika
1940, 136 bls. í stórum arka-
broti, bók um Føroyar við vökr-
um myndum frá vitjan hansara
her í 1939, Føroyar, die Inseln
des Friedens, Münster, 1944, 200
bls. í stórum arkabroti, umframt
hópin av greinum í tíðarskriftum
um føroyskt mál og føroyska
mentan. Í ár er hann, ið annars
er skúlastjóri í Allentsteig, vorð-
in dosentur við universitetið í
Wien. Um tað eydnast honum
at fáa útfærðar loyvi, er tað ætlan
hansara at koma higar í ár á
vitjunarferð við konu síni, sum
hevur tikið lut í arbeiði hansara.

Ferðaaetlan um Ólavsøkuna 1950

»SMIRIL«

Frigggjadag 28/7 kl. 6: Havn-Vestmanna-
Miðvág-Koltur-Havn.
Leygardag 29/7: Eingin sigling.
Sunnudag 30/7 kl. 12: Havn-Tvöroyri-Vág.
Mánadag 31/7 kl. 7: Vág-Tvöroyri-Havn.

»TERNAN«

Mikudag 26/7 kl. 7: Eystursíðuna á Eysturoy.
Hósdag 27/7 kl. 8: Havn-Sand-Sandvík-
Hvalba-Tvöroyri-Vág.
Frigggjadag 28/7 kl. 7: Vág-Tvöroyri-Hvalba-Havn.
Leygardag 29/7: Eingin sigling.
Sunnudag 30/7 kl. 12: Havn-Klakksvík-Havn.
Mánadag 31/7 kl. 7: Havn-Vág-Tvöroyri-Havn.

»RITAN«

Frigggjadag 28/7 kl. 7: Havn-Hest-Skopun-Havn.
do kl. 11: Havn-Skopun-Nólsoy-Havn.
Leygardag 29/7 kl. 9: Havn-Hest-Skopun-Havn.
Sunnudag 30/7 kl. 8: Havn-Hest-Skopun-Havn.
do kl. 12: Havn-Nólsoy-Skopun-Havn.

Síðani eftir ferðaaetlanini.

»Smiril«s avgreiðsla.

Í VÁGSBOTNI FÆST:

Takpapp — Carbolinium — Black War-
nish — Finsk Tjora — Måling.

Allar stöddir av PENSLUM og TJØRU-
KUSTUM

BUMMULLSSNÖRIR, 5, 7, 8 lbs.
Hampsnörir, 1½, 3½, 6 lbs.

P. f. Z. HEINESEN

Tlf. 83 & 240 . Tórshavn

Grót og skervur.

Øll, ið vilja keypa skerv ella grót eiga at venda sær til kom-
munukantórið.

Grót og skervur megu verða goldin fyrst, áðrenn tey verða heimitað.

Bästjórar verða ámintir, at teir ikki kunnu heimita grót ella
skerv uttan við einum limi av vegnevndini ella einum umboðsmanni
fyri kommununa.

Froðbiar sóknar kommuna

Skipafelagið Føroyar

Telefonir 209 171 274

Tórshavn

NØTU-KOKS,

serstakliga hóskaði til Aga-komfýrar, Esse-komfýrar
og Esse-ovnar.

Arbeidsmannafelags kolasøla.

Telefon 405